

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy óra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSÉTT. Mária-utca 1. sz.
 a kir. itélőtábla épületével szemben,
 hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó fölszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
PÉCSÉTT, Mária-utca 1. sz.
I. EMELET
 hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl

Más idők — más emberek.

Pécs, 1896. április 7.

Természete már a magyarnak, hogy könnyen lelkesedik. Leelkedéssel gondol hajdani nagyságára, dicsőségének rég le-tűnt fényes napjaira. Szeretettel, büszke önérzettel őrzí, ápolja nemzeti hagyományait. Leelkedéssel ünnepli meg nagyjai emlékét, ezeréves történelme minden kiemelkedőbb mozzanatait.

Van is a magyarnak történelme, változatos, eseményekben, hősi cselekedetekben gazdag és fényes, minő kevés nemzetnek van még a nálánál hasonlíthatatlanul nagyobb nemzetek között is. S hogy azok a sokat emlegetett ősi hagyományok, hősi erények lelkesítőleg hatnak reánk, sőt néha-néha kissé extázisba is hoznak bennünket, az igen érthető dolog. Nem kell ahhoz ezer év, magyarnak sem kell lenni, hogy az ember a dicső ősök példáján lelkesedjék. Még a legkisebb néptöredék is kegyelettel őrzí nagyjai emlékét.

Leelkedni, azon a sokszor és sokak által megénekelt dicső nemzeti multon jó ideje lelkesedünk mi már. S ha már egyéb hazafias dolgunk nem akad, hát napjainkban is igen-igen gyakran megcselekeszszük, hogy amugy igaz magyar módra — egyet-egyet lelkesedünk. (Erről az ezredik évről persze nem szólunk, mivelhogy ez — ma-

gától értetődőleg — tisztán a lelkesedés és ünneplésnek van szentelve). Csak már ennek a rendszeresen úzótt nemzeti lelkesedésnek egy szemernyi láttatja is volna!

A történelem egyhangu tanúsága szerint őseink is lelkesedtek. De nyilvánvaló dolog az is, hogy lelkesedésük nem merült ki egy-egy hazafias pohárköszöntőben; ellenkezőleg ösztönül szolgált nekik újabb és újabb nagy tettek véghezvitelére. Ilyen hazafias lelkesedésből származott a dicső tettek ama hosszú sorozata, mely ezeréves történelmünkön fényes arany fonalként húzódik végig. Eme tények alkotják ama hatalmas erkölcsi kapitálist, melynek busás kamatait — nemzeti lelkesedés formájában — ugyancsak kihasználja a mai modern tette kész nemzedék.

No de hát elvégre lelkesedni is csak szabad? Ki kívánhatná tőlünk dicső ősök dicső ivadékaitól — mert hát meg vagyunk irva, hogy „nem szül gyáva nyulat Nubia párdúca“ s „csak sást nemzenek a sasok“ — hogy történelmünk oszlopos alakjainak még emlékezetét is végleg kitöröljük lelkünkől? Mi már a multak romba dült oltárain nem is áldozhatunk a nélkül, hogy uton-utfélen a sovinizmus vádja ne érjen bennünket? Ha okulásul a jelen sokszor zürzavaros küzdelmeiben a multak tanulságait szedjük elő: nem óvunk, nem lelke-

sitünk, nem buzdítunk, nem tettekre tüzeljük az erejehagyott, oktalan tömegeket?

Az ősök küzdöttek, szenvedtek, vértettek, ha kellett, mártírhalált is haltak, hogy fényes, nagy nevek ragyogjon késő századokig, talizmánul szolgáljon a megpróbáltatások nehéz napjaiban, buzdítson, serkentsen s végezetül hogy alkalom adtán legyen min lelkesednie a jelen predikátumos demokratizmus közkedveltségű lovagjainak. . .

A népek sorsát intéző gondviselés bölcseségének egyik legmegkapóbb bizonyítéka (?) az, hogy vannak korszakok, melyek harcra termett, tetterőben, erkölcsökben kiváló leventéket teremnek, kik egy vándor népnek hazát szereznek, államot alapítanak, azt a számtalan belső és külső ellenséggel szemközt megvédik, a mostoha idők minden viszontagságai dacára megtartják — ezer évig: s ismét vannak századok, melyeknek finomult izlésű gyermekei viszont kiváló érzékkel bírnak az elődök nagy tetteiből, nem egyszer véreből sarjadoszt béke áldásai iránt. Ezek a honalapító Árpádig levezethető s dicső ősökkel dicsekvő késő de hálás unokák aztán „a béke magasztos ölén“ igaz magyaros lelkesedéssel, nemes rajongással s meglepően őszinte csodálattal áldoznak a nagy honalapító és honfentartók érdemeinek.

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Tóni kisasszony.

Ha lélekbuvár vagy, mondd: mi lakik egy vén leány szívében?

Azt hiszem, a vén leány szíve temető, melynek néma hantjai alatt csendesen alussza örök álmát a boldogság. Hanem azok a hantok megmozdulnak, mikor egy-egy sirásónak szegődik: a gödör ismét megnyílik s a halott új életre ébred.

Föltámad, s kikel a mélyből.

De csak azért, hogy újból elpihenjen, hiszen az a halott nincsen husból és vérből, kísértet az csak, mely az ébredő hajnal első sugarára, a való élet leheletszerű érintésére ismét visszafut a sirok honába. Belefekszik a megnyílt gödörbe s a lemondás ismét hantokat borít rá.

Szóval a vén leány a lemondásban is tud ábrándozni s minden ábránd neki új csalatkozás. Megkeresi a remény is néha, görcsösen kapaszkodik belé, míg maga meg nem fojtja azt, mint némely virág teszi, mely a rászállott bogárnak összecsucott szirmaiból koporsót készít.

A multnak képei megelevenednek előttem. Látom Tóni kisasszonyt, tisztán hallom a hangját, a hogy nekem beszél . . .

Együtt laktam vele; úgy értem: egy

házban — egy udvarban. Ő rég megette már a kenyere javát, én meg csak gyermekember számba mentem. Most is rázom a fejemet, ha úgy elgondolom, mi kötött minket akkor össze. Pedig sokszor együtt voltunk. Ott ültem mellette a vadászölögus bejáratajánál. Ő kötött, én magam elé bámultam. Néha megkockáztattam egy-egy kérdést s ő felelt — felelt hosszan, okosan, hogy a válasza akár filozófiai fejtegetésnek is bevált volna.

Mert, hogy igenis Tóni kisasszony nagy filozofus volt.

Egyszer arra a vakmerőségre vetemedtem, hogy megkérdeztem tőle:

— Mondja, kérem kisasszony, nem mehetett volna férjhez? Nem kínálkozott volna soha alkalom?

Ha más vén kisasszonytól találok ezt kérdezni, akkor szent, hogy a hajamba fut mind a tiz körmével, vagy állásba teszi magát s kidüllesztett mellel kezdi szavalni, hogy hát huszszor, százszor is mehetett volna. Annyi kosarat osztogatott hogy az ügyészségnél ülő rabok esztendőszám nem tudnak annyit megfogni a Dun a melléki fűzfaveszszókból. Hanem az én Tóni kisasszonyom cseppet sem jöttmeregbe, rám nézett azokkal az értelmes szemekkel s azt mondta:

— A mint veszszük.

— Hogyan érte ezt, kisasszony?

— Ugy, hogy a mikor talán még férjhez mehettem volna, akkor még szegény leány

voltam, pedig hát a szegénynek manap, ha angyal volna is szépségre és szívre, nincsen becsülete, kelete a férfi nép előtt. Majd azután gazdag lettem: nagy örökség szállott rám a bátyám révén. Most már hiszem kértek volna, de én büszkébb voltam, hogysem a pénzemért vetessem el magamat. Majdnem vén leány voltam már.

— S nem bánta meg azóta?

— Mit bántam volna rajta? Boldogságot nem kereshettem akkor már s a nyugalmat így biztosabban feltalálom. Magamban állok, de semmi gondom. Ki tudja, mennyi gondot, mennyi bánatot kaptam volna cserébe, ha másképp teszek. Nincs igen mit megíratnom, szemem alig ismeri a könyvet. Nyugodtan élek máról-holnapra.

— De cél nélkül — kotyogtam belé elég vakmerően.

— Jobb az, mint célt téveszteni — folytatta a kisasszony szeliden. — Hány asszony van a világon, ki ha visszatekint lefolyt életére, fájdalommal kénytelen elismerni, hogy nem úgy élt, a mint azt a világ, a becsület — esetleg gyermekei megkövetelheték volna tőle. Tudom, a világ a vén leány életét tévesztett egzisztenciának tartja s azt hiszi joga van hozzá, hogy szánó mosolygással adózzék neki. Hadd nevéssen, én tudom, rajtam nincsen nevetni valója. Ha visszatekintek lefolyt éveimre, nekem nincsen mit megbánnom. Ha újra keszeném, talán megint úgy tennék.

Ilyen békés idő ez a mai. Azok a rengeteg hadseregek is arra valók csupán, hogy azt a fennhangoztatott örök békét szimbolizálják. Nem is lesz háború soha. Testvéries egyetértésben és szeretetben fognak összelelkezni a népek milliói — s a nagy tettek izalmát az egész föld kerekén „csöndes lelkesedés” fogja felváltani. Csakhogy ez a „csöndes lelkesedés” — mint azt máris tapasztaltuk — másutt, nyugati szomszédainknál, a tudomány hódító hadjáratainak a nyomában kél s a tudomány hőroszainak diadalszekerét ujjongja körül.

E század első évtizedeiben nálunk is megindult egy áramlat, mely a diadalhoz szokott magyar nemzetet „csöndes lelkesedés” okozta letárgiájából a tudomány varázshatalmával igyekezett új életre ébreszteni, tettekre serkenteni. Ez az áramlat nagy emberek nagy eszméit vitte nem remélt győzelemre; nagy tettekkel, korszakos alkotásokkal gazdagította történelmünk évkönyveit. Oh ennek az emlékezetes korszaknak magyarjai is lelkesedtek! Lángoló hazafiságuk tűzében fogantak meg azok az elméket, szíveket megtermékenyítő eszmék, igaz lelkesedésük szülte azokat az elszánt hősiességről tanuskodó cselekedeteket, melyeknek csodás hatalmán épült az új Magyarország. Azóta jönnek évek, mulnak évek, e nemzetet átalakító nagy eszmék varázsereje hovatovább gyöngül, fénye halványul s a közel múlt alkotó munkájának folytatóit, — ezen az elődök érdemein élőködő korcs ivadékot, — újból a „csöndes lelkesedés” szent Antal tüze fogta el.

Bölcs hazafiak messze jövőbe látó szemei veszedelmet fődöztek fel ebben a nagy emberek által vezetett nagy kaliberű tevékenységben. „Megállj”-t — harsogtak tehát e nagy nemzetek szívós kitartását is

— Hát mondja csak, Tóni kisasszony — kezdtem egészen meghatva a vén leány ősszinte szavaitól — ha egy fiatal leány most magához járul tanácsért, menjen-e férjhez. vagy nem? mit ajánlana neki?

— Nem tartanám vissza, de . . . . .

— De?

— Nem is biztatnám igen.

A ráncok mintha kisimultak volna arcán. magas homlokán és szemében büszkeség ült. Soha, szavamra mondom, vén leányt sohase képzeltem volna ilyennek. Tóni kisasszony szíve nem volt temető, melynek néma hantjai egy vesztett élet boldogságát takarták. Neki nem voltak álmái, melyek ezt a halottat új életre támasztották volna, hogy éjszakai rémként megkísértse a lemondás nyugalmát. Tóni kisasszony nem vágyott több után, mint az élet neki adott. S ez a megelégedés maga volt már a boldogság.

A párbeszéd félbeszakadt.

Sokszor összekerültünk még azután is. Mikor a lugos alatt észrevettem a fehér csipketekecsét, mely karjáról lecsüngött, míg a végét tovább horgolta — akkor csak melléje szegődtem mindig.

Szerettem, akár csak anyám lett volna.

Hanem egyik héten, hiába néztem be a lugos ajtaján. Mult egyik nap a másik után s ő csak nem jött. Százszor elkérdeztem magamtól, ugyan hol lehet? Elutazott? vagy talán megunta, hogy indiskrét kérdéseimmel annyira zavarom? Ki tudja?

Megtudtam nemsokára. A kisasszony beteg volt, ágyban fekvő beteg. Orvosok jártak

próbára tevő rohamos haladás elé. Haladni szabad, haladni lehet — megengedik e táltosok, — de nem abban a tempóban, melyben e század közepén a korszakos reformok útját megkezdettük.

Mérséklet és önmeztagadás — ez a mai hazafinak két legszebb erénye. Ezekből fakad az a „csöndes lelkesedés” mely a protekciós hazafiság talentum-fogyatékoságainak annyira kedvez, mely a lovagias magyar nemzet eddig szerzett babérain való pihenés alkotó (!) munkáját (!) annyira megkönnyíti. Ez az a „csöndes lelkesedés”, melyet banket-, anket- s több efféle tetvező, tanácskozó gyülekezetben a mindig tette kész „szakhazafiakat” nagy ügyyel-bajjal még fékezni tudja. Ez az a „csöndes lelkesedés”, mely — a második ezredév honalapítóinak jámbor szándéka szerint — hivatva van még a haladás, a fejlődés törvényeinek is elmentmondani, melyek szerint a mi nem fejlődik, az visszafejlődik. Nem így a „csöndes lelkesedés.” Ez nem árt, nem használ. Tehát marad minden in statu quo.

Nyilván ez a „csöndes lelkesedés” heviti a mi közéletünk irányadó matadorjait, azért oly biztos, higgadt s minden zavartól ment nálunk a haladás menete. Ez a meggondolt, egyöntetű tevékenység a nemzeti és állami célok minden irányában csak úgy lehetséges, ha minden áron való cselekvéssel nem rontjuk le az ősök századokra szóló fáradozásainak az eredményeit. Minden kor szülőtteinek nem jutott osztályrészül a nagy célokra versengve törő áldozatkészség és tevékenység. Mi szépen érjük be — ha még oly nehezünkre esik is (!) — azzal, hogy ezerév nagy eseményeinek, heroikus cselekedeteinek szemléletében elmerülve — „csöndesen lelkesedjünk!”. . . . . D—r.

ki be nála s a mint az emberek mondták, azok az orvosok semmit se bíztak az életéhez.

Meglátogattam.

Szó nélkül nyújtotta oda nekem hosszú sovány karját. Forró volt az nagyon. Hanem az arcán nyugalom honolt, szelid megadás ült tekintetében.

A közjegyző lépett be. Én távoztam.

Tudtam, hogy végrendeletéről leszen szó. Megcsinálták azt is s utána nemsokára beszélni kezdték az emberek, hogy a vén leány meghalt.

Igen, Tóni kisasszony nem volt többé.

Eltemették. Sokan kísérték örök nyughelyére, de sirni nem sirt senki. Azaz, hogy az én szemeim ott a koporsó mellett elhomályosodtak, megtörtültem s az ujjamon valami nedvesség csillogott utána. Szívem csordultig volt.

Én meg tudtam siratni szegény te-remtést.

Nem volt semmi rokona. A világ kíváncsi volt, ki lesz az örököse. Magam is ott voltam a végrendelet felolvasásánál s meglepetve hallottam hogy minden vagyonát arra szánta, hogy kamataiból szegény lányok kiházasíttassanak.

Ráztam a fejemet.

Ez a leány végrendeletével megcáfolta egész életét. S egészen önkénytelenül kérdeztem megint magamtól:

— Mi lakik egy vén leány szívében?

Kinc s István.

Hirek.

Pécs, 1896. április 16.

Ünnepi emlék.

Kirándulóknak sokasága
Lepi el a Kardos utat . . .
A lenyugvó nap egy sugára
Rátéved még a messze tájra, —
S elfog egy édes hangulat.

A Vénusz csillag már az égen
Kicsillan néha fényével,
A gyalogutról úgy elnézem,
S mi oda van, elmúlt régen,
Átéli újra a szívem.

Husvétot ültük akkor régen,
S itt járt-kelt ünneplő tömeg:
Tavas nap ragyogott az égen
S feltámadás nagy ünnepében
Szívünket is szerelem lepte meg.

Itt voltam én is. S nem ígérted
Ámbár, kijöttél te is, édesem;
S hogy oda értem én elébed,
Két szép szemed csak rám se nézett,
Mintha lettem vón' idegen . . .

Én is úgy mentem el melletted
Köszönés nélkül, hidegen . . .
Te is tudod az etikettet
S hogy mivel tartozol nevednek;
S mi illik, én is ismerem!

De aztán — hogy s miképpen történt,
Nem foghatom meg még ma sem —
Felkerestünk egy gyalogösvényt,
Hol nem mond ránk senki törvényt
S nem lát gyanakvó, gyáva szem.

Susogó lombok édes árnya
Szigte be a gyalogutat . . .
S a lenyugvó nap egy sugára
Rátévedt még a messze tájra,
Hogy lecsókoltam ajkadat.

A Vénusz csillag már az égen
Kicsillant néha fényével . . .
S ünnep után hogy most elnézem,
Mi odavan, mi elmúlt régen:
Átéli újra a szívem!

Lantos.

Naptrend 1896. április 8-án.

Naptár. szerda, április 8. — Róm. kath.: Dénes, — Prot.: Dénes. — Görög-kel. (márc. 27.) Matrona. — Zsidó: Nisan 25. — Nap kél 5 óra 27 perckor. — nyugszik 6 óra 37 perckor. — Hold kél reggel 8 óra 24 perckor nyugszik este 5 óra 02 perckor.

Időjárás: hőmérséklet 4 Cels. fok meleg, légnymás 751. Kikötés: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint hűvös idő, jelentékeny csapadék nélkül, várható.

— (Szürke husvét.) Fekete karácsony: fehér husvét — tartja a közmondás. Fekete karácsonyra ugyan nem következett fehér husvét mostan, de ép olyan borongó ép oly hideg, esőre, hóra hajló volt az időjárás, mint karácsonykor. A már megettünk levő két ünnepponon, a feltámadás nagy ünnepén alig volt részünk rövid, röpké pillanatokra tavaszi napsugárban; elfedte a napot előlünk az a szürke, borongó felhőjárás, mely még ma is tart az égen, s mely miatt — ha az ünneplők seregét nem látjuk az utcán, az ünnep méltóságos áhitatát nem éreztük a templomokban — bizony-bizony azt hittük volna, hogy szürke hétköznap van s nem a feltámadás nagy ünnepe. Szeszélyes április ünneprontó rakoncátlansága, a mért hideget,

szület, esőt és havat vegyesen hozott a nyakunkra, tönkretette a húsvét ünnepeit a szokásos kirándulásokat a Tettyére és a Mecsekre s bennszorult az ünneplő nép a városban, a melynek utcáin a szürke húsvét szürke, kedvetlen hangulata borongott az ünnepek alkalmával!

— **(A székesegyház szószékéről.)** Húsvét ünnepein zsufolva volt a székesegyház jámbor hívókkal, kik húsvét ünnepein a megváltó feltámadását ünnepegni sereglettek össze a mi szép, a mi országoshírű katedrálisunkba. Húsvétvasárnap az ünnepi szent-beszédet Troll Ferenc püspöki helynök, húsvéthétfőn pedig Spiesz János kanonok mondta. E beszédek alkalmával igen sajnosan tapasztaltuk, hogy azok remek szóoklati szépsége nemcsak teljesen elveszett, de alig is voltak hallhatók s megérthetők a templom hátsó részeiben a rossz akusztika, illetve a székesegyházi szószék ama hiánya miatt, hogy az nincs tetőzettel ellátva, mint mindenütt máshol s a tetőzet mintegy hangfogókép szerepelve, nem óvja meg a beszéd elhangzását a székesegyház óriási üregében. Azt hisszük, csak előnyére válnék a székesegyháznak, ha a szószék megfelelő, stilszerű tetőzettel láttatnék el s mindenesetre szívesen fogadnák ezt a hívek ezrei is, akik a szószék e hiánya miatt nem képesek az arról elhangzott szentbeszédet igéit megérteni. Talán a püspöki káptalan vehetné kezébe az ügyet és hathatna oda, hogy székesegyházunk ez egyetlen hiánya, a szószék befedtetése által, minél előbb megszűnjék.

— **(Apáca-avatás.)** Húsvét hétfőjén reggel 8 órára zsufolásig megtelt a helybeli Miasszonyunkról címzett zárdatemplom, mely alkalommal öt rendi növendék, névszerint Kovács Karolina, Máhl Jozefa, Máhl Mariska, Német Klára és Riess Matild vették fel a rendi ruhával járó fehér fátyolt. A felavatás ünnepi istentisztelet keretében történt s Troll Ferenc vál. püspök, káptalani helynök avatta fel az öt belépő apácát, kikhez szívhez szóló beszédet tartott Rézbányai József dr. A megható, ritka szép ünnepeken ott voltak a belépő apácák szülei és rokonsága s a templomot szorongásig megtöltötte az érdeklődők serege. A felavatott apácák a fekete fátyolt felvenni és a rendi fogadalmakat letenni csak később fogják, mikor aztán végleg a rend tagjaivá fognak válni.

— **(Széngázrobbanás a bányában.)** A váraljai „Csillag” szénbányában gázrobbanás történt a napokban, mely két embert megégetett, kettő pedig súlyos zúzódásokat szenvedett. A bányafelügyelő Lauracs János és Boros Ádám bányász égtek meg, Ferenc József és Laubar Ede meg életveszélyesen megszebesültek.

— **(A „Pécsi Dalárda”)** 1896. évi április hó 13-ik napján (hétfőn) esti 8 órakor az egyetemi helyiségben (Belvárosi népiskola II. emelet) tartja rendes tisztújító közgyűlését, melyre az egyesület tiszteletbeli, működő tagjait, úgy választmányát ez uton hívja meg az elnökség.

— **(Esküvő.)** Ödönfi Miksa dr. budapesti ügyvéd f. hó 12-én reggeli 7 óra-

kor fog Schwartz Frigyes dr. közkórházi főorvos ur leányával, Fridával a pécsi m. kir. anyakönyvvezető előtt egybekelni. A polgári kötés után az ifjú pár nyomban a helybeli isr. templomba vonul egyházi esketésre.

— **(Ünneprontó asszony.)** Tegnap délután az Irgalmasok templomában botrányos magaviseletével zavarta meg egy parasztaasszony az ünneplő hívek ajtatósságát, a kik először rémülve menekültek mellőle, mert azt hitték, hogy őrlt, aztán pedig rendőri segítséggel kivezették a templomból, a mikor kitűnt, hogy az ünneprontó asszony nem őrlt, csak részeg, a mennyiben a húsvéthétfői locsolkodások alkalmából nagyon meg találta a torkát pálinkával locsolgatni. Egyelőre a rendőrség vette gondjaiba s majd a bírósághoz tessék át az ügyét valláserkölcsi vétség miatt.

— **(A szegzárdi hajóállomás megnyitása.)** Az első cs. és kir. Dunagőzhajózási társulat közhírrététele szerint Szegzárd állomás f. hó 4-én (szombaton) úgy a személy, mint az áruszállítás részére megnyitott.

— **(Vásár.)** A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a Somogy megye területéhez tartozó Vörs községben a f. hó 6-ára, húsvéthétfőre eső országos vásár, kivételesen f. hó 7-én, vagyis ma, kedden, tartassék meg.

— **(Méhészeti előadások.)** Abaffy József szegzárdi II. kerületi méhészeti vándortanító f. hó 15-én kezdi meg méhészeti előadási vándorkörutját kerületében.

— **(Primicia.)** Manger Vilmos, ferencrendi áldozár, a siklói népiiskolák és ipariskola hitoktatója — kit mult hó 25-én a ságrábi érsek szentelt fel áldozópappá, tegnap, húsvéthétfőn mondta első miséjét Mária-Gyűdön.

— **(Iparosok figyelmébe!)** Az ipar és kereskedő tanonc iskolai bizottság elnöke tudomásul hozza, hogy az iparos tanoncok iskolájában április 7-től kezdve az oktatás az órarend fenntartásával esti 5—7 órai időben fog megtartatni.

— **(Halálozás.)** Kohárits József, Siklós város jegyzője, a baranyamegyei jegyzői egyesület elnöke, húsvéthétfőn reggel fél 7 órakor 62 éves korában meghalt. Temetése ma délután 4 órakor volt egész Siklós intelligenciájának részvétele mellett. Elhunytát a Kohárits, Dienes, Bartosságh és Schmillár családok gyászolják. — Lerch Ágoston, Bánffay Simon kir. községjegyő rokona, márc. 31-én meghalt Eszéken. Boldogult előbb Valpón, utóbb Bizovácson (Slavonia) mint mérnök volt alkalmazva a Normann féle uradalomnál. Csak egy hete még, hogy elhagyta Bizovácot s családjával Eszékre költözött, ahol privát praxist akart folytatni, de éppen ekkor érte el a halál, a melyet bizonyosan szívességhűdés okozott. Felesége Bánffay Simon urnak unokahuga. Lerch Richard pedig, a ki néhány évig a pécsi gimnáziumnak volt hallgatója, jelenleg azonban Kaposvárott van, az elhunytak fia.

— **(Somoru húsvét.)** Somoru húsvétja volt Schön Borbála, helybeli szegény lakosnőnek, ki tegnap 10 frtról szóló takarékpénztári könyvecskéjét elvesztette.

Karat nyomban bejelentette a rendőrségnek a becstelen megtaláló keretik a szegény asszony kis vagyonszájáról szóló elveszett könyvecskét a rendőrségnek átadni.

— **(Távozó árvasszéki ülnök.)** A mint értesülünk, Máthé Ödön, Baranyamegye árvasszéki ülnöke, a napokban nyugdíjastataát fogja kérelmesni s így a nevezett árvasszéknél a szintén nyugalomba vonuló Gerdenich József helyével együtt legközelebb két ülnöki állás lesz betöltendő. Máthé Ödön, értesüléstünk szerint, az első magyar általános biztosító társaságnál nyer főfelügyelői minőségben alkalmazást.

— **(Borért adott helyettes bíróság.)** Belyén nagyszombaton szép társaság gyűlt össze az ottani nagyvendéglőben. Köstük a községi bíró, helyettes bíró és néhány esküdt. A társaság jó hangulatban lévén, hordatták a bort egymásután. Egyszerre csak feláll Gréger József (Pepi) helyettes bíró és ünnepélyesen kijelenti, hogy ő eladja a hivatalát. Kolossár János kapva a jó szerencsén, azonnal alkuba bocsátkozott vele és megtörtént az adás-vevés. Kolossár megvette a helyettes bíróságot 10 liter jó fehér borért, melynek megivása után szétbotorkázott a társaság. Jó lenne, hogy ha a felsőbb hatóság is hozzájárulna az ilyen adás-vevéshez.

— **(Népgyűlés.)** Akaratlanul is áprilist járattak húsvéthétfőjén a munkás-népgyűlés összehívói a híveikkel, mert a meghívókon mindenütt reggel 8 órára volt hirdetve a gyűlés kezdete, holott pedig a rendőrfőkapitányság 9 órára engedélyezte. Noha annál inkább összehívhatók a hívek 9 órára s meg is töltötték a városi tornacsarnokot egészen, mikor Rónaky alkapitány Trixler Aladár rendőrbiztos kíséretében, mint a hatóság képviselője, megérkezett és a gyűlést megkezdhetők. Szikora Imre üdvözölte a megjelenteket a népgyűlést összehívók nevében s nyomban proponálta is, hogy a gyűlés elnökévé Brüstli Józsefet, alelnökévé Bordovszky Tamást, jegyzőjévé pedig Kirsteier Jánost válasszák meg. Egyhangú helyeslés után Brüstli elnök a gyűlést megnyitottnak nyilvánítván, felkérte a jelenvoltakat a csendre, rendre és figyelemre s különösen arra is, hogy a tárgyszorhoz szóló német ajku szónokokat is ép oly figyelemmel hallgassák meg, mint a magyarul beszélőket. A népgyűlés első pontja a munkásrokkantak segélyező egyesülete volt; a második pedig a kerületi munkásbetegsegélyező pénztár ügye. Nyilvánvaló volt, hogy e két tárgy azért került úgy egymás mellé a napirendre, hogy a gyűlés agitátorai a betegsegélyező pénztár ellen, annak belügyeibe avatkozva, igaztassanak.

Rónaky alkapitány azonban előre felhívta az elnök figyelmét, hogy a törvényes intézmény belügyeibe ne avatkozzanak a szónokok, mert megvonja tőlük a szót. Így tehát mit tehettek mást az egybehívók, mint hogy a két pontot egybevonták s a munkásrokkantak egyesületét dicsérve, fordítottak egyet a taktikán s ép úgy dicsérték a törvénykötelezte kerületi betegsegélyező pénztári biztosítást is, melynek előnyeit azonban csak akkor

fogja érezni a munkásosztály, ha érdekeit szívükön hordó emberek — szerénytelenség lett volna a szónokoktól, azt követelni, hogy ők maguk — állanak majd annak az élén. Iratkosznak be hát mind a munkások ez egyletbe, hogy áldásait majdan élvezhessék s fizessék le tagdíjhátralékaikat s tagsági könyvecskéikkel megjelenve majdan az egyleti közgyűlésen, ott buktassák meg a mostani áldatlan rendszer férfait s ültessék be — őket a jól fizetett hivatalokba.

Ide kulminált különösen **Lauber Mihály** „szónoklata“, a ki igen zokon vette, hogy a bizonyára otthon jól bemagolt beszédét nem mondhatta el a betegsegélyző pénztár ellen a hatósági tilalom folytán s csak célosgatni próbált a kerületi pénztár ellen, de a revolvere bis' csütörtököt mondott. Az első szónok **Szikora Imre** volt, ki beszédében megemlékezett **Frankl Leon**nak, a magyar születésű francia kommünard miniszter haláláról; a második **Marmorstein Henrik**, a ki a munkásgyűléseken a német nyelvet képviseli s éktelentül keveredett zsargonban szónokol s végül **Lauber** után **Visz Péter** is beszélt. A harmadik tárgy egy helyben alapítandó munkáslapnak reklamirozása volt, melyet **Szikora Imre** magyarul és **Marmorstein Henrik** németül igyekeztek az elvtársak figyelmébe ajánlani. Szónoklataik hatásával azonban — úgy látszik — **Kirsteier János** nem volt megelégedve, mert a 4-ik pontul felvett a „millennium és a munkások“ című tárgy mellett ő is felhívta a népgyűlést, hogy fizessenek elő a munkáslapra, mert a „burzasó“ lapok nem közölnek semmit a munkások érdekében s ha ők valamit „beadnak“ e lapok szerkesztőségébe, azt is elferdítve közlik, ha ugyan közlik.

A millennium sehogysem tetszett sem neki, sem **Halász Istvánnak**, mert azt akarnák, hogy őket mutató be a kormány a kiállításán a világnak, hogy milyen rongyosak, éhezők és nyomorultak. (Pedig oly jól fest mindegyikük, mint egy fiókgyígerli.) **Marmorstein Henrik** németül beszélt szinte ilyen tónusban, de elég jellemzően azt is kinyilatkoztatta, hogy neki ott a hazája, a hol megél. Hallottuk aztán emlegetni még a gyűlésen a szociál-demokraciát, a felsőbb tiszteket, a tőkét, a milliomosokat s eféle hangzatos jelszavakat s minthogy más szónok már nem jelentkesett, **Brüstl** elnök megköszönte a jelenvoltaknak az érdeklődést, a vas- és fémmunkásokat szakegyleti gyűlésre hívta meg, az összes jelenlevőket pedig felkérte, hogy a szabóiparosoknak a sörházban rendezendő husvét hétfői mulatságára minél tömegesebben jelenjenek meg s végül a perselyeket ajánlván figyelmükbe, hová „a gyűlés költségeinek fedezésére“ ne sajnáljanak adakozni, beszárta a népgyűlést, mely 9 órától egészen fél 11 óráig tartott.

— **(Ösztöndíj kereskedők részére.)** A „pesti magyar kereskedelmi bank“ által alapított külföldi tanulmányutra szánt ösztöndíjból a folyó évben 675 frt áll rendelkezésre, mely összeg az alapító levél értelmében egy kiváló készséggel végzett felső kereskedelmi iskolai tanulónak fog adományoztatni. A folyamodványban, melyhez a felső kereskedelmi iskola bevégezés

ról szóló iskolai bizonyítvány csatolandó, megjelölendő azon speciális ismeret, melynek elsajátítása, vagy tovább tanulmányozása végett az illető a tanulmányutat megtenni szándékozik, — felemlítendő abban folyamodó esetleges szakmunkálatai, nyelvismeret, a tervezett tanulmányút programja és időtartama s az, hogy folyamodó miként véli szerzett ismereteit s tapasztalatait a tanulmányút befejezése után itthon értékesíthetni? Az ösztöndíjas a tanulmányutáról a kereskedelemügyi m. kir. ministeriumhoz jelentést köteles tenni. Az iskolai, erkölcsi és a jelenlegi foglalkozást feltüntető bizonyítványokkal felszerelt kérvények a pécsi kereskedelmi és iparkamarához folyó évi április hó 29 ig nyújtandók be.

— **(Állatjárványok.)** Bezedek, Bagota, Nagy-Peterd, Boda, Kákics, Tésény, Bűdösfá és Egerszeg községek sertésállományában a sertésvész napról-napra erősebben szedvén áldozatatait, alispáni rendelettel nevezett községek zár alá helyezettek; hasonlóképpen Vasas község is, a hol a szarvasmarhák közt lépett fel a száj- és körömfájás. Ellenben a siklósi járásban fekvő Kövesd községben a száj- és körömfájás megszűnése konstataitván, az utóbb nevezett község a zárlat alól föloldatott.

— **(Jutalmazott tanító.)** Tegnap tartotta szavazógyűlését a város tanácsstermben az a bizottság, mely néhai **Farkas István** pécsi ügyvéd és neje **Raskó Celesztin** végrendekezése folytán minden év április hó 6-án jön össze a célból, hogy a nevezettek által tett jótékony alapítvány évi kamatját, körülbelül 80 frtot a leghazafiasabban működő tanfőúrunk itéljék oda. E bizottságban városunk minden tanintézete képviselve van és az intézetek sorshuzás utján kerülnek sorra. Ez évben a szigeti külvárosi iskola lett kihuzva s a bizottság az ott működők közül **Marschal Ferenc** igazgatótanítót találta érdemesnek az ösztöndíjra, mely neki nyomban át is adatott.

— **(Feltámadási körmenet az Irgalmasok templomában.)** A feltámadási körmenetet az Irgalmasok templomában szokás szerint nem nagy szombaton, hanem husvét hétfőjén tartják. Ma reggel fél 6 órakor kismise; 8 órakor énekes nagymise volt a templomban és szentségimádás tartott. Délután 4 órakor szentbeszéd következett, mely után a feltámadási körmenetet tartották meg, melyen a hívők nagy serege vett részt.

— **(Sikkasztó napszamos.)** Egyik helybeli kereskedő szombaton este átadott **Kalocsai Jakab** napszamosnak, a ki napszámra a pálinkásboltokban szokott — inni, 8 frtot s megbizván, hogy azon váltsa ki a vasuton jött portékát s vigye el hozzá. A jó **Kalocsai** azonban egyet gondolt s a pénzzel együtt eltűnt, úgy, hogy még ma sem tudják hol van. Bizonyára potya husvéti mulatságot csapott az elsikkasztott pénzen valahol. És jó tanulság azoknak, kik ilyen kétes egyénekben megbiznak s pénzt is adnak kezükre, holott a vasutól való pakkszállítást az erre hivatott speditőrök mindenkor elvégzik.

— **(Pécs város banderiuma.)** Megirtuk március 29-iki számunkban, hogy a milleniumi díszfelvonuláson Pécs városa öt tagból álló díszbanderiummal vesz részt s most hirt adhatunk róla, hogy ez a kiadé csapat méltóképen fogja városunkat a fényes menetben reprezentálni, miről az immár végleg megállapított ruházat és felszerelés kezeskedik. Husvét hétfőjén volt Pécsen **Andrássy Károly** budapesti szabómester, a magyar díszruhákban speciálista s megállapodott a banderium tagjaival a díszruhákra nézve. Eszerint a zászlótartó, ifj. **Littke József** kuruc-lovag jelmezbe öltözik, mely áll karmazsint piros nadrágból gazdag arany zsinórzattal, sárga csizma, arany brokát atilla, medvedbőr kacagány, ugyanilyen süveg, sasszárnyal. A város lobogója megszin selyem s rá a nőgyelet díszes szalagot himes. — A banderium vezetője, **Jobst László** dr. díszruhája lesz: buzavirágkék nadrág, sárga csizma, fehér selyem brokát atilla arany virágokkal, sötétkék bársony mente nyusztprémmel, ugyanilyen prémből kalpag sástollal. **Kovácsics József** öltözte: vörös nadrág, arany brokát atilla, zöld bársony mente, nyusztprémmel; **Jankovics József** vadgalambszintű nadrág, kék selyem atilla arany himzéssel, megszin bársony mente; **Ratkovics Károly** vadgalambszintű nadrág, ezüst brokát atilla, megszin bársony mente. A kalpagok a mentének megfelelő prémből lesznek sástollakkal. — A lovak felszerelését **Freund A. és fia** budapesti szijgyártó cég szállítja. A zászlótartó lovának kuruc kantársat fekete bőrből félholddal, a többi négy barna bőrral bevont díszkantársattal. Valamennyi lószerszám aranyozott zablákkal, aranyozott csillagvereték és láncokkal, aranyozott kengyelvasakkal, selyem fejhálózattal és hosszú vendég farkakkal. A zászlótartó lován medvedbőr nyergtakaró piros szegélyzettel arany rojtokkal; a többi négy lovon kék plüsztakarók arany rojtokkal és passzománttal, a takarók négy sarkában a város selyemmel himszett színes cimereivel. Az összes ruházati és felszerelési tárgyak a lovak szállítási és ellátási költségeivel együtt hozzávetőleges számítással a városnak mintegy 3000 frtjába fog kerülni, a mi, tekintettel a gazdag és tetszetős kiállításra, nem is mondható nagy áldozatnak. Persze elismeréssel kell adóznunk a részvételre vállalkozott urlovasoknak, a kik bizony a maguk részéről is tetemes áldozatot hoznak, hogy Pécs városáért kitegyenek abban a fényes felvonulásban, a melynek párját még nem látta Európa.

— **(Asszony az utcán.)** Az éjjel úgy 11 óra tájban a Kálvária-utcán egy asszonyt találtak részeg állapotban. A husvéti vendégségekből arrafelé hazamenő emberek természetesen körülvették a részeg asszonyt s addig ébresztgették, míg valahogy lábára tudott állni és elmondta, hogy ő **Illés Lina**, valahová Somogy megyébe való, de már nem emlékszik a falura, a hol született. Hogy mennyi hányódáson ment keresztül a szerencsétlen nő, mig ilyen állapotba jutott, hogy koldulva csavarog városról-városra, a mi alamizsnát kap, azt pedig eliszaza és a pálinka az utcán leveri éjszaka a lábáról:

ki tudná megmondani. A részeg asszony valahogy elvándorolt az utcán tovább a ingtag, töpörödött alakja nagylásson belevezett az éjszakába.

— (Az első magyar általános biztosítótársaság) múlt szombat délután tartotta az évi rendes közgyűlést. Az igazgatóság jelentését Jeney Lajos igazgató terjesztette elő. E szerint az 1895. üzletév az összes eredményben kedvező volt. Nagy része van ebben az igen fontos tűzbiztosító üzemeknek, a melyek a lefolyt évben magasabb díjbevételek mellett jelentékenyen kevesebb kárfizetést rótt a társaságra, mint a szintén kielégítő lefolyású előző esztendőben. A számadásokban összesen 1,007.208 frt nyereség mutatkozik. Javasolja az igazgatóság, hogy ebből 50 százalék, vagyis 142.214 frt 98 kr után az életbiztosítottak nyereséyrészeül 17.107 frt 49 kr fizetessék ki, a külön tartalék részére 10%, vagyis 100.720 frt 80 kr., 6% az igazgatósági nyereséjosztalékra, 3% a tisztviselők nyereséjosztalékára, 2% a tisztviselők nyugdíjalapjára. Az ekként fennmaradó 734.586 frt 83 krtól minden egyes részvény után 230 frt fizetendő osztalékul, a melyet hétfőtől kezdve a társaság pénztárában lehet fölvenni. Javasolja végül az igazgatóság, hogy a millennium emlékére tegyen a társaság az ez évi jövedelemből fennmaradó 34.586 frt 83 krból olyan alapítványt, a mely később 50.000 frtra lesz emelendő s a melyből az intézet szegényebb sorsú hivatalnokainak és ügynökeinek olyan gyermekei nyernek egyenként 450 forint segélyt, a kik a kereskedelmi akadémiát, vagy egyetemet látogatják. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette, az igazgatóság összes javaslatait elfogadta s a fölmentvényt minden irányban megadta és

köszönetét fejezte ki Lévy Henrik vezérigazgatónak és a tisztviselői karnak.

Művészet, irodalom.

○ Két előadás. Husvétvasárnapján kezdte meg a pótasesont, illetve folytatta egy heti pauza után a régit, az új színtársulattal, Somogyi direktor. Első előadás a „Vereshaju” volt, melynek címszerepében Gyarmathiné Mészáros Kornélia, Kaposi Józsa utóda, mutatkozott be. Szilaj Katának a legapróbb nűánszokig gondos kidolgozást szükséges szerepében ez a bemutatkozás — leszámítva a leszámítandókat — eléggé sikerült is, mindazonáltal véleményünket akkorra tartjuk fenn, különösen ének dolgában, ha az új primadonnát operett-szerepben fogjuk hallani. Gyarmathi Gusztáv, a ki Peterdi Sándor szerepkörére van szerződötve, intelligens, gyakorlott színésznek bizonyult Keszeg Mihály szerepében; Baghi Gyula jó nevéhez méltó sikerrel mutatkozott be, mint Keszeg Bálint. Károlyi Böske Boglár Zsófit, Boross Endre pedig Veréb Jankót játszotta meg általános tetszés között. Régi ismerőseink közül Kiss Pistának, Bresnay Annának. Kézdi Julának és Polgárnénak tapsolt sokat a színházat szépen megtöltő publikum.

Hétfőn a „Kintornás család”-ban Perényi József játszotta — szerepváltozás folytán — Kiss Pista szerepét,

Bimbó Lacit. Úgyes játékosnak bizonyult, de énekesszémei nem voltak s így hangjáról véleményt se mondhatunk. Kivüle az új tagok közül Gyarmathi Gusztáv az öreg kintornást elismeréseméltóan alakította; Boross Endrének pedig, Samu molnárinas szerepében, folyton kacagott a publikum. Szeretjük azonban hinni, hogy nemcsak a karzatnak játszani ambiciója az új komikusnak, de a finom, diszkrét komikumot sem veti meg. Kézdi Juliska Juci szerepében ma is rászolgált arra, szép dalaival és kedves játékaival egyformán, hogy minél jobban a közönség kedvence legyen. Polgárné Mari drámai részletekben gazdag szerepét nagy igyekezettel játszotta K. Bresnay Anna helyett; sikeréhez csak gratulálhatunk, bár a fokozatos fejlődés elvénél fogva óvunk kell, hogy gyakrabban próbálkozzék olyan szerepekkel, melyekhez egyéniségének, hangjának és rutinjának még egyformán gyarapodni kell. Jók voltak még Végh, Bognár, Somogyi, Benkő Jolán és ennivalóan kedves a kis Nagy Béla, Fuvó Mari kis fiacskája képében. (→)

○ Jókai kertészgazdászati jegyzetét egy koronáért kaphatók. A 80 lapnyi füzetet a szőlősgazdáknak, a szőlőtermelőknek írta a kosorus regényíró: olyan élvezetesen írta, mint az elbessző műveit — de minden fantázia nélkül, szigorúan abhos tartva magát, a mit hosszú évtizedek alatt, mint ültetvényeit szenvedélyesen szerető gondos kertész, maga tapasztalt. Számtalan talpraesett gya-

csóné, Vas Aranka, sőt még egykori tanítványa is, a Pali.

Mintha valamit titkoltak volna előtte; mintha valami meglepetést tartogattak volna a számára, a mivel azonban nem rukkoltak elő.

De a mint ott volt az estélyen, akkor látta, hogy az a rendes, megasokott estélyek egyike, a milyent Hortense bárónő gyakran szokott adni. És beletalálta magát csakhamar a megszokott hangulatba is s azt sem találta különösnek, mikor az estély tetőpontján, Vas Aranka hosszán és körülsetálva vele a pazarfényű termekben, egy hatalmas platánbokor megett pamlagra ült le megpihenni, a mi egészen el volt takarva a kíváncsi szemek elől.

Vas Aranka a leánykor legszebb idejében, maga is lebilincselő szépség volt. Karcsu, magas, királynői természetén a diszes estélyruha szinte feszült s alkata csábos harmoniáját minden ízében szembetűnően emelte ki. Nő volt egész valójában; nő, a ki tudatában van annak, hogy szép, hogy hódítani, ünnepeletetni a hivatása.

A mint ott ült, a platánfa titokzatos homályában, mintha annak az árnyéka most eltakarta volna, meggyöngyítette volna arcán a hódítás, az ünnepeletetését, büszkeségét. A helyett kissé remegve, kissé félénken csengett a szép, szegzeties, csábos hangja, a mikor megszólalt.

— Ujságot mondok kedves Dömehási.

— Ujságot, kisasszony? kérdeste Saul, csak hogy mondjon valamit.

— Jöjjön és örüljön velem. Ime az első főszerep! Ofélia, Hamletből!

Hangjában igaz boldogsággal, ragyogó arccal, fénylő szemekkel mondta ezt és Saul még mindig keszen fogva, megmutogatta neki lapról-lapra azt a nagy örömet okozó szerepet.

— Hát végrevalahára elérem a vágyamat! Óh, majd meglátja, hogy fogom játszani! A siker biztos: érzem, tudom. Milyen boldog is vagyok, milyen boldog!

Saul valami remegésfélét érzett a belsejében, mert most egész erővel megcsapta agyát a gondolat, hogy ő többé felesleges a leány mellett, sőt nem is szabad mellette maradnia, nehogy akadályozza sikereiben. Vissza kell vonulnia és át kell a tért engednie másnak, vagy másoknak is, a kik közül hogy ki fog az ő védenése sorsán eztán uralkodni: az okozott szívének keserű aggodalmat.

Hanem azért mosolyogva kívánt szerencsét a leánynak, a ki most is oly bizalmas volt iránta, mint az első percben, mikor védelmére sietett.

És boldogan bészelt neki a meglegedéséről, mely a szívét, lelkét, egész valóját eltölti s mint apjának a gyermek, oly hálával telt szavakban fejezte ki neki nem a köszönetét, de azt az igaz, hálás szeretetet, a mit iránta érzett.

— Lásza, édes Saul, végre felmenthetem önt is a miattam való gondoktól. Óh, mert sok gondot okoztam önnek azóta, hogy abból a kis puha fészekből ide, eddig jutottam. Hogy itt, a szalonomban fogadhatom én, a kit ha ön nem védelmes meg valamikor, talán már nem is lennék azóta!

korlati tanácsa olyan feltűnést keltett, hogy a kormány Jókait, mint asólfőismerő tekintélyt, a fillokszerairrás tárgyában kiküldött országos bizottság tagjává nevezte ki.

TÁVIRATOK.

— **Előértekezlet a nagy népgyűlés ügyében.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Husvét vasárnapján, d. u. a függetlenségi kör helyiségében Kossuth Ferenc megnyitotta az előértekezletet. Ugron Gábor bejelentette, hogy a közte és Kossuth közt fölmerült nézeteltérés úgy egyenlítették ki, hogy ápr. 20-án az önálló vámterület ügyében tartandó népgyűlés után még az nap, esetleg május 10-én tartassék egy másik népgyűlés az általános választói jog behozatala érdekében. Kossuth Ferenc kijelenti, hogy hozzájárul a javaslatához. Vázeonyi Vilmos egyttal a főrendiház reformját is napirendre akarja tüzetni. Pártos Lajos, Helfy Ignác helyeslik a főrendiház reformját, de egyelőre nem kívánják tárgyalatni. Pfeiffer Sándor munkás kijelenti, hogy a munkásokra nézve az önálló vámterület közömbös, a miért nem is fognak elmenni, csak a másik népgyűlésre. (Nagy zaj.) Hentaller Lajos közbekiált: Ez az önök dolga. Megtették a véd-erő-vitánál is, hogy elmaradtak, mégis száz- ezrek voltak velünk! Ugron és Kossuth ez- után riadó éljenzésben fejtegették, hogy a magyar munkásra nézve nem lehet közömbös

az önálló vámterület. Pfeiffer nagy derült- ségben kijelenti, hogy egyáltalában nem érti a fejtegetéseket. Kossuth Ferenc ezután újra elmagyarázza, míg végre Pfeiffer kijelenti, hogy megértette és nincs semmi szava sem az önálló vámterület ellen. Erre aztán határozatilag kimondották, hogy az önálló vámterület ügyében április 20-án, míg az általános szavazati jog érdemében május 10-én lesz a népgyűlés.

— **Babó él.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Babó Emil Bécsből Kossuthoz és Szilágyihoz, valamint Polczner szegedi pártelnökhöz vasárnap leveleket küldött, lemondását tudatva addig is, míg magát a vádak alól tisztázza. Ma reggel Kossuth Ferenc, a kit Babó megkért lemondásának Szilágyival való közlésére, Babótól újabb levelet kapott, melyben kéri, hogy ne tudassa Szilágyival lemondását.

— **Új kegyelmes ur.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Berzeviczy Albert orsz. képviselő legközelebb valóságos belső titkos tanácsosá fog kineveztetni.

— **Olimpiai győztes — magyarok.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Szokoly és Dáni, a magyar athletikai klub tagjai, az olimpiai játékokon a második díjat nyerték el.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC

TAIZS JÓZSEF
kiadó

2576 sz.

XVI. 1896.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telek- könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Schubert Ádám olasz lakos végrehajthatónak Debertin József orlovinyák pusztai lakos végrehajtható ellen 114 frt 62 kr. tőkekövetelés és járnélkai iránti végrehajtható ügyében a pécsi kir. törvényszék és a pécsvárad kir. járásbírósa területén levő Olasz község határában fekvő, az olasz 66. sz. tjkvben felvett 127 a hrsz. 48. a/2. sz. hárszágon 330 frt, a 447. sz. tjkvben felvett + 1289. hrsz. szántóra egészen 70 frt, az egyanottani tjkvben felvett + 1290. hrsz. szántóra egészen 84 frt becsárban mint kikiáltási árban az árverést elrendelte, a hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi április hó 21-ik napjának d. e. 10 óra- kor Olasz községben megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 33 forintot 7 forintot, 8 frt 40 krt készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rend. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpéznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsen, a kir. trvszék mint telek- könyvi hatóságnál 1896. évi január hó 29. napján.

Bogyay Pongrácz.

kir. törvénzéki bíró.

— Felmenteni? Mit akar mondani ezzel, kisasszony? . . .

— Először is azt, hogy ha még egyszer kisasszonynak szólít, úgy komolyan megharagszom önre. Hiszen, hogy szól az egyezségünk? Mint testvér a testvérevel: úgy bánunk egymással.

— Jól van hát, Évike. De hiszen mi gondokat okozott kegyed nekem?

Saul mosolygott bár, de a hangja igen tompa, szinte érdes volt.

Az örömben tulboldog leány azonban nem vette ezt észre, hanem kedves csevegéssel adta meg a feleletet a kérdésre.

— Micsoda gondokat? Istenem, ha arról nem is beszélünk, hogy mennyi áldozatába került önnek, Saul, hogy eddig segített, ott van az a sok fáradság, a mivel sikereimet fokról-fokra megteremtette. Hát nem elégette még meg a gyámkodást? Hát nem unt még rá az ön kis pártfogoltjára?!

— Én, Évike? Hiszen kegyed tudja azt legjobban, hogy egyetlen örömem, egyetlen boldogságom a kegyed öröme, a kegyed boldogsága volt.

— Tudom, tudom. És azt akarom most már, hogy ne vonjam el a világtól; ne kössem le egyedül a magam számára.

— Szóval, most már el akar küldeni az én kis védencem engem, hogy ne legyek mindig a nyakán, ugyebár?

— Nem, nem! Nem akarom!

Csaknem ijedten, sikoltva mondta ezt a leány. De aztán erőt vett magán.

— Csak azt akarom, hogy miattam ne hanyagoljon el másokat, Saul. Lásza, ott vannak például Vas tanácsosék; nem is tudom, mikor említette utoljára, hogy volt náluk.

Saulra az az ijedt, remegő sikoltás olyan megnyugtató, olyan édes hatású volt. És szinte pajzán jókedvvel tört ki belőle a szó.

— Ugyan, mit keresnék én Vas tanácsoséknál? . . . Pedig lásza, édes Évike, épen ma estére invitáltak meg Hortense bárónő estélyére, de nem hiszem, hogy elmennék.

— Miért ne? Pattan fel a leány. El kell mennie, én akarom. No ugye, megígéri, hogy elmegy? És nem rontja el mai nagy örömet azzal, hogy ne tegye meg a kérésemet?

Megint megfogja kis, puha, meleg kezével Saul jobbát és belefogózik, mint a gyermek az apja kezébe.

— Nos, ígérje meg. Hiszen még sohasem tagadta meg egyetlen kérésemet sem. Menjen el, én pedig itt-hon a szerepemet tanulva, mindig, de mindig rá gondolok.

Saulnak hát végre is meg kell ígérnie, hogy elmegy.

Pedig épen a mai meghívót nem akarta igénybe venni.

Valamitől tartott, valamire gondolt, a mi azon az estén vele történhetik. Mikor utoljára ott volt Vas tanácsoséknál, minden olyan titokzatosnak, minden olyan különösnek látszott előtte. Hortense bárónő, Vas taná-

Keveset használt Opper
és Beyschlag-féle „Wien—
Berlin“

kerékpár

jutányos áron kapható Fe-
renczies-utca 11. szám.

Bérbe adandó.

a pécs baranyai központi takarékpénztár
„Bazár“ épületében azonnal

- 1) egy 8 szoba és mel-
lékhelyiségből álló lakás.
- 2) egy 5 szoba és mel-
lékhelyiségből álló lakás.
- 3) egy 2 szoba, konyha
és kamarából álló lakás.
- 4) egy harmincz év óta
fennálló cukrász üzleti he-
lyiség, műhely és lakással.
(Ezen helyiségek más üzletre is használ-
hatók.)

Értekezhetni a **Pécs baranyai
központi takarékpénztárnál.**

6754. sz. **Hirdetmény.**
tk. 1896.

A pécsi kir. törvényszék, mint telek-
könyvi hatóság közzéteszi, hogy a nagy-
közári 117. sz. tjkv. elveszvé, annak pótlá-
sául a telekkönyv tervezete elkészült,
elfogadtatott és betekintésre a tkvi irat-
tárba letéttetett.

Felhivatnak, mindazok, kik ezen ter-
vezetben felvett. — **Balázs Mihályné
Gyulánczi Teréz** tulajdonát képező —
ingatlanokra tulajdoni igényt érvényesíteni
vélnék, avagy zálogjogot szereztek, ebbeli
bejelentésüket **1896. évi november
hó 30-áig ezen telekkönyvi ha-
tósághoz** okiratokkal támogatva nyujt-
sák be; mert később bejelentett igények
figyelembe vétetni és zálogjogok elsőbbsé-
get nyerni nem fognak.

A pécsi kir. tszék, mint tkvi hatóság.
1896. évi márczius hó 24-én.

Bogyay Pongrácz
kir. tszéki bíró.

KOTZO PÁL

gépészmérnök, Budapest, Üllői-ut 18. szám alatt.

Ajánl 2¹/₂, 3, 3¹/₂ és 4
lóerejű szögcsap-
lőkészleteket, to-
vábbá 4, 5, 6, 8, 10 és
12 lóerejű sínés gőz-
csaplőkészleteket
hosszú szalmárásokkal,
alsó szelelővel és rend-
kívül nagy felületű rus-
tákkal, árpahéjazóval
és választhengerrel.

Fa- és szénfűtésű és eredeti **SZALMAFŰTŐ GŐZMOZGONYOKAT.**

Továbbá R. CARRET & SONS föltűlmutatlan 40% tüzelőanyag megtakarító

COMPOUND GŐZMOZGONYOKAT,

legjobbnak elismert brandtfordi
amerikai kévekötő aratógépe-
ket. Eredeti amerikai kőnagyűjtőt 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható combinált rúddal.
Sorvető- és szorvató gépeket és mindennemű egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak!

Kedvező feltételek

Vidéki ügynökök kerestetnek.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel kiadóhivatalunkban.

Árverési hirdetmény.

Alulírott ezennel közhírré teszem, hogy az Esterházy hercegi hitbizomány
sztt.-lőrinczi urodalmához tartozó következő ingatlanok u. m.:

1. Istvándi községben levő uradalmi bolt-ház, en-
nek melléképületei és ahhoz tartozó kert 1000 frt ki-
kiáltási ár mellett 1896. év ápril hó 23. napján d. e.
10 órakor az ottani községváznál,
2. Helesfa községben levő urodalmi bolt-ház és
ennek melléképületei 800 frt kikiáltási árral 1896. év
ápril hó 24. napján d. e. 10 órakor az ottani köz-
ségváznál,
3. Boda községben levő volt urod. erdészlak, en-
nek melléképületei és a hozzá tartozó beltelek 500
frt kikiáltási árral 1896. április hó 25. napján d. e.
10 órakor az ottani községváznál,

írásbeli ajánlattal összekötött magán nyilvános árverés útján el fog adatni.

Az írásbeli lepecsételt s kellő bánatpénzzei ellátott vételi ajánlatok alulírotthoz
1896. április hó 15. napjáig adandók be.

Az árverési feltételek Dombovárrott az alulírottnál és Istvándi-Helesfa-Boda
községek előjáróságánál bármikor betekintheők.

Dombovár, 1896. április hó 3.

Paál József

kerületi felügyelő.

ELSŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG BUDAPESTEN.

I. TŰZ-, SZÁLLITMÁNY- ÉS JÉGBIZTOSÍTÁSI ÜZLET.

VI. ÉVI NYEREMÉNY ÉS ELŐZMÉNYEK BEVÉTELEK. VAGYON.

Mérlegszámla 1895. december 31-én.

forint	kr.	forint	kr.	forint	kr.	TENER
I. Tűzbiztosítás.						
Kifizetett károk a visszatartott rész le-						
vonása után..... 1.669,590 07						
Függőben maradt károk tartaléka..... 95,019						
Szerzési költségek a visszatartott rész						
utáni bevétel levonásával..... 251,792 08						
Jevőbelmi adó és helyegyletek..... 129,208 36						
Adósságok..... 48,349 56						
A társaság közhatalmú esőokra 5.950 fr-						
től kifizetett költségei..... 94 25						
A társaság által terhelő igazgatási						
költségek..... 505,046 63						
Behajthatlan követelések leírása..... 5,588 81						
A követelések évek kiegészítésként tartáléka a						
visszatartott rész levonása után és						
minden megtérülés nélkül..... 2.000,900						
II. Szállítmánybiztosítás.						
Kifizetett károk a visszatartott rész le-						
vonásával..... 45,803 81						
Függőben maradt károk tartaléka..... 28,667 75						
A szállítmánybiztosítás terhelésén szer-						
zési és igazgatási költségek a visszatartott						
rész levonásával..... 90,560 08						
A követelések évek díjtartaléka a visszatartott						
rész levonásával..... 20,000						
III. Jégbiztosítás.						
Visszatartott károk és díjlekötések..... 200,612 89						
Kifizetett károk a visszatartott rész le-						
vonásával..... 1.246,030 67						
Szerzési és igazgatási költségek a visszatartott						
rész levonásával..... 202,689 94						
Behajthatlan követelések leírása..... 1.231 38						
1895. évi nyereség..... 827,189 48						
Erzsébet-tér házak eladásából eredő nyereség..... 7.297,254 80						
Elhelyezett tőkepenz takarékpénztárak és bankoknál.						
2.088,900— Magyar földhitelintézet 4%-os..... 1.741,907 70						
korona értékpapírok 4%-os..... 2.088,900 00						
680,000— Magyar kir. hitelművelési bank..... 2.000,000 00						
480,000— Pesti magyar kereskedelmi bank..... 580,000 00						
4%-os..... 1.000,000 00						
320,000— Magyar földhitelintézet 4%-os..... 480,000 00						
4%-os..... 310,400 00						
225,000— Magyar jelzáloghitelbank 4%-os..... 225,000 00						
záloglevelek..... 225,000 00						
195,000— Egyestűl bpesti fővárosi takarékpénztár 4%-os..... 195,000 00						
11,924 drb Magyar-francia biztosító társaság részvények..... 1.199,400 00						
1,209 drb Bécsi biztosító-társaság részvények..... 290,169 00						
16,400— Pesti Lloyd társaság részvények..... 16,400 00						
A fenti értékpapírok után az év végéig esedékes kamatok..... 25,765 15						
Leszámlított, visszleszámlított és egyéb váltók..... 5.375,826 40						
A társaság házái..... 809,216 34						
Erzsébet-tér házak jelzálog-kölcsön számla..... 680,000 00						
Különféle adósságok..... 510,000 00						
a) Pénzkezelés és maradványok a képviselőségeknél..... 852,894 90						
b) Maradványok idegen biztosító intézeteknél..... 300,88 23						
Jégbiztosítási osztály folyó számlán..... 213,658 23						
Központi pénzkészlet..... 71,208 61						
A következő években lejárt díjváltók és díjke-						
televények összege..... 13,922,748 frt 76 kr.						
10,532,900 50						

II. ÉLETBIZTOSÍTÁSI ÜZLET.

VI. ÉVI NYEREMÉNY ÉS ELŐZMÉNYEK BEVÉTELEK. VAGYON.

Mérlegszámla 1895. december 31-én.

forint	kr.	forint	kr.	forint	kr.	TENER
VI. Évi nyereség..... 827,189 48						
Erzsébet-tér házak eladásából eredő nyereség..... 7.297,254 80						
Elhelyezett tőkepenz takarékpénztárak és bankoknál.						
2.088,900— Magyar földhitelintézet 4%-os..... 1.741,907 70						
korona értékpapírok 4%-os..... 2.088,900 00						
680,000— Magyar kir. hitelművelési bank..... 2.000,000 00						
480,000— Pesti magyar kereskedelmi bank..... 580,000 00						
4%-os..... 1.000,000 00						
320,000— Magyar földhitelintézet 4%-os..... 480,000 00						
4%-os..... 310,400 00						
225,000— Magyar jelzáloghitelbank 4%-os..... 225,000 00						
záloglevelek..... 225,000 00						
195,000— Egyestűl bpesti fővárosi takarékpénztár 4%-os..... 195,000 00						
11,924 drb Magyar-francia biztosító társaság részvények..... 1.199,400 00						
1,209 drb Bécsi biztosító-társaság részvények..... 290,169 00						
16,400— Pesti Lloyd társaság részvények..... 16,400 00						
A fenti értékpapírok után az év végéig esedékes kamatok..... 25,765 15						
Leszámlított, visszleszámlított és egyéb váltók..... 5.375,826 40						
A társaság házái..... 809,216 34						
Erzsébet-tér házak jelzálog-kölcsön számla..... 680,000 00						
Különféle adósságok..... 510,000 00						
a) Pénzkezelés és maradványok a képviselőségeknél..... 852,894 90						
b) Maradványok idegen biztosító intézeteknél..... 300,88 23						
Jégbiztosítási osztály folyó számlán..... 213,658 23						
Központi pénzkészlet..... 71,208 61						
A következő években lejárt díjváltók és díjke-						
televények összege..... 13,922,748 frt 76 kr.						
10,532,900 50						

Budapest, 1896. december hó 31-én.

Ágoston József, aligazgató, mint az életbiztosítási osztály főnöke.

báró Harkányi Frigyes, Jenei Lajos, Lévay Henrik, Ormody Vilmos, báró Schosberg, gróf Zichy Nándor.

A fenti zárszámlát és mérleget megvizsgálván, azokat a törvényben s az alapszabályokban meghatározott elvek szerint készültnek és azok egyes tételeit a törvényben megjelölt módokon találtuk.

Budapest, 1896. március hó 19-én.

Budapest, 1896. december hó 31-én.

Ágoston József, aligazgató, mint az életbiztosítási osztály főnöke.

báró Harkányi Frigyes, Jenei Lajos, Lévay Henrik, Ormody Vilmos, báró Schosberg, gróf Zichy Nándor.

A fenti zárszámlát és mérleget megvizsgálván, azokat a törvényben s az alapszabályokban meghatározott elvek szerint készültnek és azok egyes tételeit a törvényben megjelölt módokon találtuk.

Budapest, 1896. március hó 19-én.